

VÍZ~HANG

Az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság hivatalos lapja
II. évfolyam, 4. szám
2018. december

Szakági értekezletek

CÍMLAPPOTÓ:
Szabó-Horváth Ágnes: Hétköznapi angyalok

Őszi felülvizsgálatok

Folytatódik az iskolai ismeretterjesztés

Tisztelt Olvasó!

2018 vége felé közeledve ismét van alkalom arra, hogy visszatekintsünk és röviden értékeljük a mögöttünk hagyott esztendő. Rendkívüli és a korábbi évekhez képest kiemelkedő eseményt talán nem tudunk említeni, hiszen jelentős erőket megmozdító vízkárelhárítási esemény nem volt igazgatóságunk területén, befejezett nagyobb projektről sem tudunk beszámolni, és a Vízügyi Szolgálatot érintő jogszabályi és szervezeti változást sem éltünk át. Szürkének mégsem nevezhetjük az elmúlt évet, hiszen nagyon sok feladatunk volt, amint arról a Víz-Hang olvasói is értesülhettek lapunk hasábjain. Az EU 2014-20 közötti pénzügyi ciklusának projektjei közül a legtöbb már elkezdődött, készülnek a kiviteli tervek, és bizonyos helyeken már maga a kivitelezés is megkezdődött. A Duna mentén, a „Védőképesség helyreállítása” projekt keretében lokális helyeken sikerült olyan beavatkozásokat elvégezni, amelyek növelik a térség árvízi biztonságát.

Ez az év nem az árvízi és belvízi védekezések miatt kerül majd a vízügyi krónikákba, hanem valószínűleg a rendkívüli kisvízi helyzetek miatt, amelyek bár természetes jelenségek, de komoly problémát okoztak a dunai hajózásnak. Érdemes figyelni arra is, hogy miközben a Dunán sorra dőltek meg a kisvízi rekordok, addig a folyó mellett, a Szigetközben az elmúlt évtizedekben kiépült vízpótló rendszernek köszönhetően nem volt ökológiai probléma.

Novemberben befejeződött az állami vízkárelhárítási művek szokásos őszi felülvizsgálata, amelynek eredménye alapján kijelenthetjük, hogy létesítményeink megfelelő állapotban vannak, az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság felkészült az esetleges árvizekre, belvizekre.

Ezúton is szeretném megköszönni munkatársaimnak áldozatkész munkájukat, partnereinknek az együttműködést. Minden kedves olvasónak szeretetteljes karácsonyi ünnepeket és eredményeket hozó, boldog új esztendőt kívánok.

Németh József
igazgató

Rövid hírek

Vízépítési nagyműtárgyak
rekonstrukciója

2018. szeptember 6-án Dunakilitin került sor a „Nagyműtárgyak fejlesztése és rekonstrukciója” (KEHOP-1.4.0-15-2015-00002) tárgyú projekt sajtónyilvános nyitórendezvényére, az ugyancsak beavatkozást igénylő Dunakiliti duzzasztómű környezetében. Az eseményen Láng István, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója ismertette a beruházás okát, majd Bozóki László főépítészvezető is felszólalt az MBH-HÍD Konzorcium, mint kivitelező részéről. A projekt helyi és országos jelentőségére Dr. Nagy István agrárminiszter, a térség országgyűlési képviselője hívta fel a figyelmet. A rendezvény hivatalos részét Németh József ÉDUVIZIG igazgató pohárköszöntője zárta. Az esemény után az érdeklődők megtekinthették a duzzasztómű 2018. áprilisa óta tartó rekonstrukciójának aktuális állapotát.

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében bruttó 13,171 milliárd Ft összköltségből megvalósuló árvízvédelmi fejlesztéseket szolgáló beruházás fő célja az érintett vízépítési nagyműtárgyak átfogó rekonstrukciója. Ennek eredményeként biztosíthatóvá válik biztonságos, károsmentes és üzemszerű működésük és fenntartásuk, valamint a vízgazdálkodási rendszer hatékonyabb és gazdaságosabb működtetése.

A projekt kedvezményezettje az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) és 6 területi vízügyi igazgatóság.

Az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság területén az alábbi két nagylétesítmény rekonstrukciója van folyamatban:

2018. július vége óta folynak a munkálatok a Nicki duzzasztóműnél. Első beavatkozásként elkészült a létesítmény 2. és 3. nyílásának a víztelenítése. Ehhez a kivitelező, az MBH-HÍD Konzorcium (Strabag Zrt. és a Hídépítő Zrt.) a duzzasztómű felvízi oldalán 8,0 m, ill. 6,0 m hosszúságú Larssen lemezeket vert le (ld. fotó a hátlapon). A víztelenített munkaterületen először visszabontották a nyílásba korábban beépített két tömlős gátszerkezetet. Ezután a 2. és a 3. nyílásba beépítették az új RUBANA gyártmányú tömlős szerkezeteket (ld. fotó).

2018. április óta dolgoznak a kivitelezők a Dunakiliti duzzasztóműnél és a fenékküszöb térségében. A generálkivitelező az MBH-HÍD Konzorcium. 2018. október 3-ára befejeződött a duzzasztóműnél található 2 db 40/5 t-ás KÜNZ típusú bakdaru felújítása. A bakdaruk felújítását alvállalkozóként a Reál-Gép Kft. végezte. A daruk fővállalkozó által történő üzemeltetése, a nehéz fémszerkezetek és eszközök daruzása most már e daruk segítségével korlátozott mozgástérrel történhet. A darupálya sínrendszerével kapcsolatos munkák a jobb parti 2-es számú pillértől a 4. számú pillérig készültek el.

A főműtárgy 6-os és 5-ös nyílásának víztelenítése megtörtént. A felvízi oldalra nagyméretű betétpallók kerültek, a két nyílásban az alvízre Schön-bakos elzárás épült. A Schön-bakos ideiglenes elzáró elemek egyik

készletét – a munkák gyorsabb végrehajthatósága miatt – a fővállalkozó most gyárttatta. Elkészült a betonfelületek nagy nyomással történő mosása is. A 6-os és az 5-ös nyílásban homokfúvással, és alapozó mázolóval folynak a korrózióvédelmi munkák.

A felvízi oldali darusín festése megtörtént, a bal parton felállványozták az üzemi hidat. A hídszerkezet acélfelületeinek korrózióvédelmi munkái is elkezdődtek.

További információ: <http://nagymutargy.ovf.hu/>

Védekezés a Kvassay zsilipnél

A nyári tartósan alacsony Dunai vízállások ellehetetlenítették a Ráckevei-Soroksári Duna-ág vízpótlását gravitációs úton, így szükségessé vált a mesterséges (szivattyús) vízpótlás a Kvassay zsilipnél, mely a Ráckevei (Soroksári)-Duna felső lezáró és vízszint szabályozó nagyműtárgya. Ennek érdekében a vízminőség megóvása és a kötelező vízszolgáltatás fenntartása érdekében a Közép-Dunavölgyi Vízügyi Igazgatóság III. fokú vízminőségi kárelhárítási készülséget rendelt el 2018. július 14-én.

Augusztus közepén olyan szélsőséges vízszintkülönbség állt elő a Duna folyam és a Ráckevei-Soroksári Duna-ág között, amely meghaladta a beépített szivattyúk működési határát, megszűnt a vízbetáplálás. Ekkor több VIZIG közös összefogására volt szükség, így igazgatóságunk munkatársai is segítettek augusztus 11-től szeptember 1-ig mobil szivattyúk (4 db) helyszínre szállításával, összeszerelésével és folyamatos üzemeltetésével. A vízminőségi kárelhárítási feladatok során nappalos műszakban 15 fő, éjszakai műszakban pedig 5 fő teljesített szolgálatot összesen 2734 munkaórán.

Kisvizek hozadéka: régészeti leletek
Esztergom térségében

Dávid Balázs, igazgatóságunk esztergomi gátőre a kisvízes időszakban 2018. szeptember 17-én gázlók felmérését végezte a területén egyik kollégájával. Technikai okokból kikötöttek az Esztergom közelében lévő Helemba-szigeten, ahol egy nyílhegyre bukkant a főveny, melyet azonnal le is fényképezett. Ezután egy érmén akadt meg a szeme (ld. fotó), melyről azonnal látszott, hogy ezüst. Tisztogatás után furcsa jelek, írások voltak felfedezhetők rajta, többek között egy „REX” felirat. Hazatérve az internet segítségével a régi pénzek között kutatva Szent István-kori pénzmeként azonosította. Még aznap délután bevitte a leleteket a Duna Múzeumba, ahonnan a régészetileg illetékes Balassa Múzeumba irányították. A múzeum munkatársai nagyon hálásak voltak az értékes régészeti leletekért. Megerősítették, hogy a nyílhegy egy 13-14. századi darab, az érme pedig egy STEPHANUS REX, azaz Szent István ezüst dénárja, melyet egykor Esztergomban vertek és az ország első pénzeinek egyike. Kiderült, hogy a Helemba-szigeten már az Árpád-kortól laktak, egy kolostor romjai még ma is látszanak a sziget közepén.

Lakossági fórum a
Felső-Duna projektben

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) és igazgatóságunk által alkotott konzorcium európai uniós forrásból, a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) keretében valósítja meg a „Felső-dunai mellékág-rendszerek árvízvédelme és vízpótlása I. ütem” tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2016-00013 azonosítószámú projektet. (ld. Víz-Hang II. évfolyam, 3. szám)

A projekt keretében 2018. szeptember 17-én lakossági fórumot tartottunk Dunaszigeten a Sziget-Köz-Pont Integrált Községi és Szolgáltató Térben. Az eseményt Cseh Benjamin Csaba, Dunasziget polgármestere nyitotta meg. Németh József, ÉDUVIZIG igazgató (ld. fotó) és Németh Tamás, projektvezető ismertetője után a kérdések megválaszolása következett, melyben Láng István, OVF főigazgató, valamint Kertész József, ÉDUVIZIG projektvezető is aktívan részt vett.

A projektről további információ olvasható a <http://felsodunaprojekt.ovf.hu/> oldalon.

Uniós támogatással valósul meg a
Rába-völgy árvízvédelmi fejlesztése

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF), a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (NYUDUVIZIG) és az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (ÉDUVIZIG) által alkotott konzorcium a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) keretében valósítja meg a „Rába-völgy projekt, a térség árvízvédelmének kiépítése” című, KEHOP-1.4.0-15-2016-00018 azonosítószámú projektet. Ennek keretében került sor 2018. szeptember 26-án Szentgotthárdon a beruházás sajtónyilvános nyitórendezvényére (ld. fotó).

Az Európai Unió és Magyarország Kormánya támogatásával, 3 milliárd 590 millió forint ráfordítással megvalósuló projekt legfőbb célja, hogy komplex árvízvédelmi fejlesztésekkel javuljon a Rába völgyében élők épített és természeti környezetének árvízvédelmi biztonsága. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű projekt a Rába folyó teljes magyarországi szakaszára kiterjed. Igazgatóságunk területén települési másodrendű árvízvédelmi vonalakat hoznak létre Kenyerin, Ostffyasszonyfán és Pápocon, valamint védekezésre alkalmas magasparkokat építenek Csöngén és Kemenesszentpéteren. Pápc környékében a lefolyási viszonyokat fogják javítani tereprendezéssel, a területhasználat megváltoztatásával. Győrben a Mihákovics T. sétányon pedig a mentett oldali szivárgó rendszert fogják kiépíteni a meglévő védvonal állékonysága érdekében. A beruházás a Marcaltói szakaszvédelmi központ fejlesztését is magában foglalja. A kivitelezési munkák várhatóan 2019. év elején kezdődnek, az építési munkák befejezése 2021 márciusára várható.

A projektről további információ olvasható: <http://rabavolgyarvizved.ovf.hu>

Inváziós fajok megjelenése a Tatai Szakaszmezőn területén

Az özönfajok elterjedését a természetes és természet közeli élőhelyek legnagyobb veszélyeként tartja számon a természetvédelem. Sajnálatos módon ezzel a problémával igazgatóságunknak is szembesülnie kellett.

Az Által-ér vízrendszerén a nagyvirágú tóalma (Ludwigia grandiflora) elszaporodása okozza az egyik legnagyobb problémát. Először a Fényes-patakon jelent meg és terjedt el nagy gyorsasággal, 2018 nyarán már az Által-ér üzemvízcsatorna vértési szakaszát is elérte, majd teljes hosszában meghódította az idegenhonos növény, így azonnali beavatkozásra volt szükség. A Tatai Szakaszmezőn gyors intézkedésének köszönhetően rövid idő alatt sikerült megtisztítani a vízfolyásokat az agresszív növénytől (ld. fotó). A nagyvirágú tóalmán kívül a hévízi gázló (Hydrocotyle ranunculoides) is veszélyezteti a Fényes-patak biodiverzitását. A megjelent állomány felszámolása jelenleg is tart.

A medrekből való eltávolítás nem nyújt végleges megoldást a növények ellen. A mederben bennszakadt gyökerek ugyanis képesek újra hajtani, és az Által-ér, valamint a Fényes-patak meleg, tápanyagdús vize ideális környezetet biztosít ezeknek a fajoknak. Az illetékes környezetvédelmi hatósággal és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal (DINPI) közösen dolgozunk a végleges megoldáson.

A DINPI – kihangszólóva a terjedés megakadályozásának jelentőségét – 2018. október 10-én előadást tartott Tatán a Fényes-fürdőben, melyben ismertette a Tatai térségében – Által-ér és Fényes-forrás, Fényes-patak vízrendszerén – előforduló inváziós fajokat.

(Hofer Laura)

Őszi bejárások kiértékelése

Az idei évben is előírászerűen lezajlottak az őszi bejárások, melyekről igazgatóságunk 2018. november 19-én tartott kiértékelő értekezletet. A tapasztalatcserén túl az alábbi megállapításokat fogalmazták meg.

Vízrendezési és vízhasznosítási szempontból a sík- és dombvidéki medrek kaszálása kb. 70 %-ban megtörtént. Összességében elmondható, hogy a főművi csatornák alkalmasak a belvizek elvezetésére. A vízrendezési műtárgyak közül 56 db-ból 50 db megfelelő minősítést kapott. A 18 db szivattyútelepünk közül mindegyik üzemképes, de 2 javítást igényel.

Az árvízvédelmi és folyószabályozási felülvizsgálatok megállapították, hogy a 474,710 km összhosszúságú fővédvonal védekezésre alkalmas. A gyeptakaró szinte mindenhol elfogadható és 78 %-ban kétszer kaszált, a töltéskoronák állapota megfelelő. Az árvízvédelmi fővédvonalban lévő 206 műtárgyból 86,4 % megfelelőnek minősül. A Dunán a hajóút kitűzés megfelelő, az úszó és parti jelek állapota kielégítő. Problémát jelentenek az 1734 fkm és az 1711 fkm térségében elhelyezkedő sziklás gázlók, továbbá a mozgó medrű szakaszon a 1791 - 1797 fkm térsége.

A Rábán azonnali beavatkozást igénylő folyószakaszok nincsenek, de a korábban kialakult parti zátonyok eltávolítása továbbra is indokolt. A szakadópartok fejlődését nyomon követjük. A Mosoni-Dunán a szigetek mellékágainak rehabilitációját követően az árvízi levezető-képesség javult, a fenntartás változó képet mutat. A Marcalon a benőtség miatt a meder vízszállító kapacitása jelentősen lecsökkent.

HATÁRVÍZI EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ÉDUVIZIG TERÜLETÉN

Augusztus végén indult újra a magyar-szlovák határvíz érintő munka az Öreg-Duna-meder bejárásával, ahol tájékoztattuk a szlovák felet a Dunakiliti duzzasztó felújításával kapcsolatos víztelenítési munkákról. Szeptemberben tartottuk az 1811-1708 fkm közötti szakasz bejárását, ahol megállapítottuk, hogy a Szap alatti Duna-szakaszon a gázlók lefelé tolnak, folyamatosan változnak.

A szlovák fél részt vett a Komárom-almásfüzitői, az Esztergom-táti árvízvédelmi szakaszok és a Rajka-Vének közötti Duna jobbparti árvízvédelmi szakaszok őszi bejárásain, ahol tájékoztatást kaptak a magyar oldalon elvégzett munkákról.

A kisvízes állapotra tekintettel októberben mindkét fél kisvízszint rögzítést végzett a közös Duna-szakaszon.

Az őszi albizottsági tárgyaláson értékelték a bejárások tapasztalatait, elvégezték a hajóút-kitűzés ellenőrzését. A magyar fél kotrási munkát nem végzett, a szlovák fél igen, méghozzá november elején az 1792 fkm-en. A tárgyalás során áttekintették a folyamatban levő ügyeket, valamint a szlovák fél beszámolt a Duna bal parti védtöltésének az 55,00 fkm-ben bekövetkezett súlyos megrongálódásáról, ami azonnali helyreállítást igényel.

(Fedorné Czajlik Erzsébet)

PROJEKTJEINK

A Lajta folyó árvízvédelmi koncepciójának fejlesztése (PLATFORM)

Az INTERREG-V-A ATHU Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2014-2020 keretében valósult meg az ATHU033 számú PLATFORM - Proactive Lajta/Leitha Flood Risk Management („A Lajta folyó árvízvédelmi koncepciójának fejlesztése, valamint a mederbeli hozammegosztás és levezetés optimalizálása a magyar-osztrák határtérségben”) című projekt 2016. július 1. - 2018. december 31. időhorizonton. A 278.000 EUR összköltségű, 85%-ban európai uniós forrásból finanszírozott projekt vezető partnere az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, osztrák részről pedig partner a Burgenlandi Tartományi Kormányhivatal volt. A magyar fél részére több, mint bruttó 53 MFT állt rendelkezésre.

Az utóbbi évtizedben a Lajta folyó közös vízgyűjtőjén több árvíz sújtotta, melyek különböző károkat okoztak a határmenti régiókban. Az árvíz kockázat a közös vízgyűjtőn csak nemzetközi együttműködéssel és a határtérségben összehangolt tevékenységgel csökkenthető hatékonyan.

A projekt fő célja a Magyar-Osztrák Vízügyi Bizottság részére hosszútávú árvíz kockázat-kezelési stratégiai javaslat kidolgozása volt, melynek közösen elfogadott megoldásai ténylegesen megfelelnek az EU vonatkozó irányelvei előírásainak, továbbá az eredmények kielégítik a helyi igényektől a makro-regionális elvárásokig terjedő skálát. Az elfogadott intézkedési terv alapot teremt jövőbeli közös projektek végrehajtására.

A mérnöki munka során számítógépes modellezéssel optimalizálták a határmenti szükségeltározók megnyitási tervét, továbbá lokalizációs védmű fejlesztési javaslat készült Mosonmagyaróvár város védelmének fokozására is. Ezen túlmenően a partnerek feltárták az ökológiai állapotokat a határszelvény térségében és talajradaros eljárással vizsgálták a védművek állékonyságát. Aktualizálásra kerültek a védelmi tervek is.

A projektfelkészítés lehetőséget adott a műszaki tervezésen túl konkrét terepi fejlesztések megvalósítására. Mosonmagyaróvár belterületén a Pozsonyi úti híd alatti mederszűkület bővítésre került. A felsőbb szakaszokon a felhagyott határvédelmi pilléreit eltávolították a mederből és stabilizált szivattyúzási helyet létesítettek. A Máriaaligeti duzzasztómű feletti hosszabb mederszakaszon kotrás történt a levezető-képesség javítására. A Lajta és Balparti-csatorna közötti Összekötő-csatorna szelvényét szintén bővítették és hallépcső épült a korábbi fix bukó helyére az ökológiai átjárhatóság biztosítása érdekében.

A partnerek két alkalommal közös védelmi gyakorlatot szerveztek, melyen a jövőbeli együttműködés erősítésén túl operatív ismeretekkel gazdagodtak. A projekt zárórendezvényét 2018. november 26-án Mosonmagyaróváron tartották, ahol a sajtón keresztül a közvéleményt is tájékoztatták a projektben megvalósult célokról. Elmondható, hogy a projekt hatására összességében jelentősen erősödtek a hatékony vízkárelhárítás lehetőségei a Lajta/Leitha vízgyűjtőjén.

(Gombás Károly)

MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁG

Az MHT 2018. szeptember 20-i előadójelentésén Benedek András, tervező (SBS Komir Kft) és Szabó József, projektmenedzser (ÉDUVIZIG) beszámolt a „Mosoni-Duna torkolati szakaszának vízszint rehabilitációja” tárgyú európai uniós bruttó 28 milliárd forintból megvalósuló projekt jelenlegi állásáról, melyet az Országos Vízügyi Főigazgatóság és az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság közös konzorciumban valósít meg.

A munkaterületen a fakitermelés, tuskókiszedés, lőszermesztés, felvonulási terület kialakítása gyakorlatilag már megtörtént. Folyamatban van a torkolati műtárgy és kapcsolódó létesítményei csaknem minden elemének tervezése. Igazgatóságunk szinte valamennyi szervezeti egysége részt vesz a projektben. A műszaki jellegű tevékenységek (döntően tervezéssel, tervszűrés, szakfelügyelet, projektmenedzseri feladatok) mellett, projekt adminisztrációs, jogi, közbeszerzési, pénzügyi, gazdasági és PR feladatokat is ellátunk.

Mérföldkőnek számított Győr csatornázásának történetében a Petőfi téri szennyvízáttelep és főnyomóvezeték, melynek másfél éves üzemelési tapasztalatairól számoltak be a szakemberek az MHT Győri Területi Szervezetének októberi ülésén. Az új elvezetőrendszer másfél éves működése óta a belvárosban enyhült a csatornabűz, kevesebb a beton korróziójából adódó csatornasérülés és javult a szennyvíz és csapadékvíz-elvezetés hatékonysága.

A témához kapcsolódva Mádi Péter, a Xylem üzletfejlesztési vezetője bemutatta a szennyvízszivattyúk legújabb fejlesztését, a Flygt-Concertor szivattyúzási rendszert, a házigazda Pannon-Víz Zrt. műszaki igazgatója pedig a legutóbbi víziközmű szerelő verseny tapasztalatairól számolt be.

Tavaly hagyományteremtő jelleggel indítottuk el a „Nyugdíjas kollégák visszaemlékezései” című rendezvényünket, melyhez kapcsolódva 2018. november 27-én is két kiváló szakember szakmai életútját ismerhettük meg: Sajben András, volt Szigetközi Szakaszmezőnök, „50 év a vízügyi szolgálatban” címmel, Palkovits Mátyás, volt termelési osztályvezető pedig „Szakmai életútam” címmel tartott képes előadást, melyekben bemutatták igazgatóságunk különböző egységeinél végzett tevékenységüket, továbbá külön kiemelték az ezen időszakban levonult nagy vízvezeték szerzett tapasztalataikat, munkájukat. Az előadások meghallgatása nemcsak az idősebb korosztálynak, hanem azok sokrétűsége miatt a fiatalabbaknak is felhívta a figyelmét a szakma szépségére és szeretetére.

HIDROLÓGIA, HIDROMETEOROLÓGIA, VÍZRAJZ

Szélsőséges csapadékviszonyok és az átlagosnál melegebb időjárás jellemezte az őszi időszakot.

Igazgatóságunk területén szeptember első három hetében még folytatódott a késő nyáris, a sokéves átlagnál 2-4°C-kal melegebb időjárás, majd egy markáns hidegfrontnak köszönhetően jelentősen – nagyjából 5°C-kal az átlagos alá – visszaesett a hőmérséklet. A havi középhőmérséklet összességében a sokéves átlagnál mintegy 0,5-2 °C-kal magasabban alakult. A legnagyobb eltérés az Alpoknál, Sopron környékén, míg a legkisebb a Marcal vízgyűjtőterületén volt.

Szeptember első 3-4 napján egy tartósan felettünk elhelyezkedő ún. magassági hidegörvény hatására a Dunántúlon sokfelé hullott tartós és intenzív csapadék. A lehulló mennyiség térségünkben átlagosan 106 mm-t (83 mm /Ásványráró/ és 160 mm /Hegyeshalom/ között) tett ki, míg a teljes havi összeg átlagos esetben 50-60 mm lenne. A nyár végére kialakult szárazság miatt a csapadék nagy része a talajba szivárgott és sehol nem okozott jelentős árhullámot. A hónap hátralevő része túlnyomórészt csapadékmentes maradt.

A szeptember végi lehűlés nem bizonyult tartósnak: október első napjaiban emelkedni kezdtek a napi középhőmérsékletek és a hónap közepén a délutáni órákban ismét mérhettünk 20-25 °C körüli csúcserőteket. Ez a meleg időjárás csak az utolsó héten tartott egy kis szünetet, de a hó végére visszatértek a 20 °C körüli napi maximumok. A havi középhőmérséklet legalább 2 °C-kal volt magasabb a sokéves átlagnál.

Az októberi meleget ráadásul a szeptemberben elkezdődött, szinte teljesen csapadékmentes időszak folytatása kísérte. Gyakran alakította anticiklon az időjárást, az időjárási frontok sem adtak számottevő csapadékot. Az igazgatóság területén lehullott mennyiség csak mintegy 20-60 %-a volt az ilyenkor szokásosnak.

A Dunán érkező vízhozam a szeptember eleji csapadékosabb időszakot követően egyre inkább az őszi kisvízes állapotokat idézte 1000-1200 m³/s körüli értékekkel. A tartósan száraz és meleg időjárás a folyó vízgyűjtő területének nagy részét érintette, emiatt október közepére – végére rendkívül alacsony vízállások és vízhozamok alakultak ki a magyarországi szakaszon. Igazgatóságunk területén először október 16-án Komáromnál és alatta csökkent le a vízállás a korábbi LKV értékek alá. Később október 24-én már feljebb, Nagybjacsánál is a régi LKV alatti, Komáromtól Esztergomig pedig az október 16-ánál is alacsonyabb új LKV szintek alakultak ki a folyón. A legnagyobb különbséget Komáromnál mérték, itt 30 cm-rel múlta alul a vízállás a korábbi abszolút minimumot. Október utolsó napjaiban kissé csapadékosabbra fordult az időjárás, amely változó vízjárás mellett mindenhol egy-két méterrel magasabb vízszinteket eredményezett.

A Rába vízállása sehol nem csökkent le az LKV értékek közelébe. Itt a nyári szárazság idején is kissé kedvezőbb alakultak a hidrometeorológiai viszonyok, emiatt október végére tartósan stagnáló, nagyon lassan apadó vízjárás mellett 13-14 m³/s környékére „állt be” az érkező vízhozam. Ez bő másfélszerese az októberi sokéves minimumnak.

(Gyüre Balázs)

Tallózó

Vízgépészeti
rendezvény,
Poroszló

2018. október 30-án és 31-én Poroszlón került sor a Vízgépészeti rendezvényre, melynek a Ráckevei-Soroksári Duna-ág vízminőségi kárelhárítási feladatainak végrehajtása során felmerült vízgépészeti problémák és hiányosságok egyeztetése, tapasztalatok cseréje és szakmai problémák megbeszélése volt a témája. Az eseményt – fontosságára való tekintettel – Láng István, OVF főigazgató nyitotta meg.

Elsőként Sebestyén Miklós (OVF) foglalta össze a vízügyi igazgatóságok szivattyúzási helyzetét mind stabil, mind pedig a mobil szivattyúzás tekintetében.

A Víziterv Environ Kft. részéről Rakaczky István a szivattyúgépész oktatásról nyújtott tájékoztatást.

Fehér Károly, főgépész (KÖTIVIZIG) a mobilszivattyúk telepítésével kapcsolatban tartott előadást, kiemelve a mobil szivattyúk ultrahangos eszközzel történő vízhozammérését.

Az ATIVIZIG részéről Molnár Róbert, MBSZ vezető-helyettes a szivattyúk légtelenítési módjairól beszélt. Az általuk alkalmazott légtelenítő „furulya” népszerűsége okán annak méretezési rajzait minden igazgatóság részére továbbítják, hogy legyárthatassák igényük szerint.

Az utolsó előadást Máté Mihály, MBSZ vezető (FETIVIZIG) tartotta az alkalmazott csővezeték típusokkal kapcsolatban, valamint bemutatta a FETIVIG automatizált szivattyútelepeinek működését és a távjelzők használhatóságát is.

A rendezvényen elhangzottakat egy jegyzőkönyvben rögzítették, melyben főigazgatói kérésre intézkedési terv javaslatokat is meghatároztak. A résztvevők megállapodtak abban, hogy a jövőben ezek a megbeszélések rendszeresek lesznek, azaz évente minimum 1 alkalommal tartanak majd ilyen gépészeti találkozót.

Arany-
diplomások

2018. augusztus 30-án Baján a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víz tudományi Karán először adták át az 50 éve végzett hallgatók számára az aranydiplomát az ez idő alatt kifejtett értékes szakmai tevékenységük elismeréseként.

Igazgatóságunk volt dolgozói közül Kornisné Akantisz Zsuzsanna (a Nicki kismintatelep volt vezetője) és Sajben András (a Szigetközi Szakasz mérnökség volt vezetője, volt Árvízvédelmi osztályvezető-helyettes) ünnepélyes keretek között személyesen vehette át diplomáját, míg Hartyándi Jenő (volt Műszaki Tervezési osztályvezető-helyettes) postai úton kapta meg.

Mindhárom nyugdíjasunknak ezúton is gratulálunk és további erőt, egészséget kívánunk!

Folytatódik
az iskolai
ismeret-
terjesztés

Igazgatóságunk egyre több iskolával épít ki jó kapcsolatot, hiszen nagyon fontos, hogy már a gyermekek megismerkedjenek a vízügyi ágazat feladataival és értékeivel. Az őszi folyamán három iskolánál is jelen voltunk, hogy játékos formában minél több ismeretet, információt adjunk át a tanulóknak.

A Győrújbaráti II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában 2018. szeptember 27-én rendezték meg a pályaorientációs napot, ahol a Magyar Honvédség, a Katasztrófavédelem és a Hild Szakgimnázium mellett igazgatóságunk is bemutathatta a gyerekeknek, hogy mivel is foglalkozik. Keserő Balázs, vízminőség-védelmi referens (ld. fotó a címlapon) beszélt az árvízi, belvízi, vízminőségi és az aszály okozta kárelhárítási feladatainkról, a gátőr és a mérnök munkájáról, valamint és nem utolsósorban a vízről. Megjósolni ugyan azt nem lehet, hogy az elsős, másodikos gyerekekből hány vízügyes lesz ezután, de azt elmondhatjuk, hogy tágra nyílt szemekkel és aktív közreműködéssel vettek részt az előadáson, ami azt mutatja, hogy a víz az ő életükben is egy meghatározó elem.

A Prohászka Ottokár Orsolyita Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda 2018. október 13-án rendezte meg a Prohászka Nap Természettudományos Napot, ahol Dr. Alexay Zoltán professzor, író, fotóművész és Hürtlein Károly mesteroktató, fizikus, (Budapesti Műszaki Egyetem) előadása valamint Hernádi László mérnök, természetfotós fotókiállítás mellett igazgatóságunk is jelen volt: levefítettük a „Szigetközi mentett oldali és hullámtéri vízpótlórendszer ökológiai célú továbbfejlesztése” és a „Mosoni-Duna és Lajta folyó térségi vízgazdálkodási rehabilitáció” tárgyú projektekben készült filmjeit, melynek témáit felhasználva játékos kvíz is készült a gyerekeknek, továbbá a vízről és a vizes szakmák képviselőiről készült ismertető anyagokat is adtunk át az iskolának.

A Győri Móra Ferenc Általános Iskola és Szakgimnázium 2018. december 1-én tartotta Természettudományos Napját, ahol igazgatóságunk a vízügyhöz kapcsolódó saját játékaival túl szemléltető eszközökkel, előadással és filmmel is készült, hogy a gyerekeket megismertesse tevékenységünk jelentőségével.

Szakági
értekezlet

Az elmúlt negyedévben országos szinten több szakági értekezlet is zajlott, melyről örömmel számolunk be lapunkban.

2018. szeptember 17-19-én – ezúttal a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság szervezésében – került sor az idei Országos Víziközmű Értekezletre Tiszakécskén, melyen beszámolókat hangzottak el a szennyvízelhelyezésre vonatkozó rendelet felülvizsgálatáról, valamint a településsoros online adatszolgáltatás bevezetéséről és a víziközmű társulatok felszámolásával kapcsolatban.

2018. szeptember 25-27-én már az XL. Országos Vízirajzi Értekezleten vehettek részt a kollégák a Felső-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság rendezésében Vásárosnaményban. A vízirajzi szolgálat aktuális kérdéseit megvitató értekezleten közel húsz előadást hallgathattak meg a vízirajzi szakemberek a vízirajzi informatika, a hordalékmérés, az aszálymonitoring, a vízirajzi adatok közzététele, illetve a távmérő rendszerek fejlesztése tárgyában.

Igazgatóságunk részéről idén – 40 éves vízirajzi szolgálata elismeréseként – Szabó Richárd, adattári csoportvezető kollégánk vehette át az OVF által alapított Vízmérce Rend tagságát tanúsító számozott vízmércelapot és oklevelet (ld. fotó).

Az idei évben az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság szervezésében Mórahalmon tartották az Országos Vízkészlet- és Vízyűjtő-gazdálkodási Szakági Értekezletet november 13-15 között. A rendezvényen többek között megvitatták az idei évtől kötelező vízügyi objektumazonosítási eljárások eddigi tapasztalatait, továbbá bemutatták a dinamikus vízkészlet-gazdálkodási modellezést valamint a vízyűjtő-gazdálkodási tervezés aktuális helyzetét.

2018. november 28-30-án került sor a VI. Országos Vízügyi Közfoglalkoztatási Értekezletre, melyet idén igazgatóságunk szervezett meg Tatán. A mintegy 60 fő részvételével megrendezett konferencián napirenden volt a közfoglalkoztatás 2018. évi eredményeinek és tapasztalatainak beszámolója illetve ismertették a 2019. évi országos közfoglalkoztatási programot is.

Igazgatóságunk 2018. október 25-én a győri Kálóczy téri Árvízvédelmi Központjában adott helyet annak a játékos ismeretterjesztő vetélkedőnek, melyet a GREEN DANUBE projekt keretében valósított meg az RSOE (Rádiós Segélyhívó és Infokommunikációs Országos Egyesület).

Az Európai Unió Duna Transznacionális programja keretében a Duna menti országokból származó szervezetek – köztük nemzetközi szervezetek, folyami bizottságok és nemzeti minisztériumok – fogtak össze a környezetbarát, biztonságos és kiegyensúlyozott közlekedési rendszerek támogatásáért. A projekt fókuszában a hajózás környezetvédelmi vonatkozása, a „zöld” hajózás megerősítése áll.

A lakosság és különösen a fiatalok, gyerekek ismeretterjesztésére az RSOE, mint a projekt egyik magyarországi partnere mobil környezetvédelmi információs központot hozott létre, amellyel játékokra hívja az érdeklődő iskolásokat. Győrben az ÉDUVIZIG adott teret a programnak, melyben négy intézmény – az Écsi Petőfi Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, a Győri Tulipános Általános Iskola, a Kovács Margit Általános és Szakképző Iskola és a Prohászka Ottokár Orsolyita Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda – 6 fős csapatai mérték össze tudásukat és ügyességüket. A gyerekek ismereteket szereztek a hajózásról, a Dunáról és ezzel kapcsolatban a környezetvédelem fontosságáról. Mindegyik csapat nagyon érdeklődő és ügyes volt, az első helyet végül a Prohászka iskola tanulói (ld. fotó) nyerték el.

A Győri Műszaki SZC Hild József Építőipari Szakgimnáziuma 2018. november 6-án tartotta „Építsd a jövőt” elnevezésű építőipari szakmai találkozója pályaelemző programja keretében. Ezen az eseményen nemcsak saját tanulói, hanem más iskolákból érkezett diákok is részt vettek. Igazgatóságunk ugyancsak képviseltette magát. 16-17 éves tanulókkal ismertettük meg a szakma szépségeit, a vízügy feladatait, hogy kedvet csináljunk a jövő generációjának ehhez a pályához.

Építőipari
szakmai
találkozó

OKTATÁS, KÉPZÉS, TANFOLYAMOK

„Víz és biztonság Magyarországon” konferencia

A Víz-Hang előző számában beszámoltunk a 2018. évtől érvénybe lépett, vízügyi ágazatra vonatkozó továbbképzési programról. Ennek keretében 2018 szeptemberében több, mint 30 dolgozónk vett részt Budapesten a NKE szervezésében megrendezett „Víz és biztonság Magyarországon” konferencián. A plenáris ülésen a témát több szempontból megközelítő, érdekes előadásokat hallgattunk meg a BME, az NKE VTK, NKE professzoraitól. A délutáni program szekcióülésekkel folytatódott (vízkészlet-kockázatok; ár- és belvíz biztonság, mint a sok víz kockázatai; vízbiztonság – hivatástrendek; ivóvízbiztonság; a vízbiztonság nemzetközi aspektusai szekció).

Az elhangzottak rámutattak arra, hogy a víz és a biztonság kapcsolata igen sokrétű. A konferencia célja az volt, hogy áttekintést adjon a vízbiztonság legfontosabb hazai kihívásairól, törekedett arra, hogy a vízügyi ágazat meghatározó képviselőinek részvételével hitelesen foglalja össze a döntéshozók és a szakmai közönség számára a következő évtizedek kritikus vízgazdálkodási feladatait.

Induló középiskolai, felsőoktatási képzések

A nagy múltú, építőszak hagyományokkal rendelkező Hild József Építőipari Szakgimnázium igazgatóságunkkal együttműködve 2010 óta folyamatosan képzik a vízépítő technikusokat. A végzős diákok egy része technikusként helyezkedik el, de többen a szakirányú felsőoktatásban folytatják a tanulmányaikat.

A jelenlegi képzési rendszerben államilag támogatott, nappali, iskolarendszerű, **vízépítő szaktechnikus (OKJ 55 853 01) ráépülő képzés** indul az iskolában. Az egyéves képzésre országos szinten a mélyépítő-, vízgazdálkodó-, vízgépészeti-, víziközmű-, vízépítő- és vízügyi technikus előképzettséggel rendelkezők jelentkezését várják.

Érdeklődni lehet a titkar@hild.gyor.hu e-mail címen, ill. a 96/528-780 telefonszámon Józsa Tamás igazgatónál.

Bővebb információk és jelentkezési lap a www.hildszki.hu honlapon elérhető.

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM Építész-, Építő- és Közlekedésmérnöki Kar, Építőmérnöki szak (Győr)

Az egyetem BSc és MSc oktatási rendszerben, nappali és levelezős tagozaton képzik a hallgatókat.

A Bsc nappali tagozaton magyar és angol nyelven történik az oktatás közlekedésépítési, illetve szerkezeti specializációban. A BSc képzésen három kötelező és egy választható tantárgy keretében ismerkedhetnek meg a vizes területtel a hallgatók.

Az MSc Infrastruktúra építőmérnöki szakon nappali és levelező tagozat indul, a nappali magyar és angol nyelven. Itt három specializáció közül lehet választani: közlekedésépítés, geotechnika és vízépítés. A vízépítés specializáció 2018 őszén levelező tagozaton is elindult.

Mezőgazdasági- és Élelmiszertudományi Kar (Mosonmagyaróvár)

Nappali és levelező tagozaton 2019. tavasztól Msc programban mezőgazdasági-vízgazdálkodási mérnök, valamint Bsc programban 2020. őszől mezőgazdasági-vízgazdálkodási technológus képzés indul.

Bővebb információk a <https://felveteli.sze.hu/kezdolap> honlapon elérhető.

Személyügyi hírek

ÚJ MUNKATÁRSAKAT KÖSZÖNTÜNK

- Dömölki János - Rábai Szakasz mérnökség
- Fehérvári Márk - Hansági Szakasz mérnökség
- Ivánkovics Ferenc - Hansági Szakasz mérnökség
- Józsa István - Szigetközi Szakasz mérnökség
- Kisgyörgy-Sáfár Anikó - Vízrendezési és Öntözési Osztály

- Kovács Ádám - Hansági Szakasz mérnökség
- Makai Anita - Szigetközi Szakasz mérnökség
- Mészáros István - Tatai Szakasz mérnökség
- Molnár Imre - Rábai Szakasz mérnökség

Munkájukhoz sok sikert és jó egészséget kívánunk.

BÚCSÚZUNK A NYUGDÍJBA VONULÓKTÓL

- Láng Mercedesz - Szigetközi Szakasz mérnökség

Nyugdíjas éveikhez igazgatóságunk jó egészséget kíván.

Nyugdíjas klub

A nyári szünet utáni első klubösszejevetelünkön szeptember 5-én örömmel meséltek a tagok a nyári élményeiről. Sajnos volt egy kevésbé vidám része is a találkozónak: a nyáron elhunyt Polgárné Terikéről emlékezünk meg, aki az igazgatóság telefonközpontosa volt nyugdíjazásáig.

Szeptember 26-án Kőszegen kirándultunk (ld. fotó), ahol először a város nevezetességeit néztük meg, mint például a Jézus Szíve templomot, a Városházát, a Szent Imre és a Szent Jakab templomot. Az idegenvezető sok érdekes dolgot mesélt a Jurisics várról is. Útban az Írott-kő felé megálltunk a festői Velemben is egy kis séta erejéig. Többek között láttuk Töröcsik Mari házát és a Hősök kapuját. A nap zárásaként egy komoly séta vezetett fel az Írott-kőre, ahonnan gyönyörű panoráma nyílt mindkét országra.

Az október 3-i klubtalálkozón – az ilyenkorra már hagyománnyá vált – egészségügyi program következett: ezúttal dr. Gunther Tibor PhD ortopéd főorvos előadását néztük meg DVD-n „A csípő és térd degeneratív megbetegedései, csípő és térd protézisek, vállbetegségek” címmel.

Az „Idősek világnapja” alkalmából – megünnepeelve magunkat –, egy pohár borral kívántunk egymásnak jó erőt és egészséget.

Október 10-én „Inspiráló szépség” címmel a győri Eszterházy palotában tekintettünk meg egy gyűjteményes kiállítást.

(Németh Sándorné)

Közösségi élet

VÍZÜGYES NAP

2018. szeptember 21-én pénteken az ikrényi Vizisi és Wakeboard Fun Parkban került sor az idei ÉDUVIZIG Vízügyes Napra, melyet minden évben más szervezeti egységünk szervez meg. Ezúttal a Műszaki Biztonsági Szolgálat volt soron. Idén is a különböző szervezeti egységek között megrendezett főzőverseny volt a fő attrakció, ez alkalommal szürkemarhahúsból készültek a pörköltök, gulyások, egyéb finomságok. Ez alkalommal a „Hany-atlók” néven indult Hansági Szakasz mérnökség alkotását ítélte a zsűri a legfinomabbnak.

A nap során a kollégák részt vehettek különböző sportprogramokban: volt futball, kosárlabda, röplabda, majd később a wakeboard iránt érdeklődők is kipróbálhatták ezt a nem mindennapi sportot. A sörrugó és sodrófa hajító verseny után a kötélhúzás volt a zárószám.

Idén süteménysütő versenyt is hirdettünk, melyre házilag készített süteménykölteményekkel lehetett nevezni. Az I. helyezést Kiss Noémi (Központ) alkotása nyerte el.

Hagyományteremtő céllal indítottuk útjára a vízügyes akadályversenyt, ahol többek között karóverésben, homokzsák szállításban (ld. fotó a hátlapon) és ideiglenes elzárások építésében mérhették össze ügyességüket a 8 főzőcsapat képviselői. A győztes oklevelet a Hansági Szakasz mérnökség „Hany-atlók” csapata vehette át.

Összességében elmondható, hogy az idei Vízügyes Napot nemcsak az időjárás és a gyönyörű környezet tette emlékeztetővé, hanem a változatos, egész napot kitöltő programok, valamint a kollégák aktív és lelkes hozzáállása is.

VÍZÜGYES MIKULÁS

Dolgozói kezdeményezésre többéves hagyománnyá vált, hogy a vízügyi dolgozók gyerekeinek Mikulás-ünnepséget szervezünk. Idén 2018. december 7-én került sor az eseményre, melynek ezúttal is a győri Kálóczy téri Árvízvédelmi Központunk adott otthont.

Sok lelkes kisgyermek várta már a Mikulást, a bátrabbak énekeltek és verset is mondtak. Természetesen a jutalom sem maradt el: minden gyermek megérdemelten vehette át a kis csomagot, ami a Mikulás puttonyából került elő a délután folyamán.

Az eseményt a vízügy zenei érzékkel megáldott, tehetséges kollégáiból erre az alkalomra már rutinosan összeálló „Mikulás zenekar” (ÉDUVIZIG Santa Band) tette még hangulatosabbá.

ADVENTI JÁTSZÓHÁZ

A Mikulás-ünnepséget követően kézműves játszóház várta a kicsiket szüleikkel, nagyszüleikkel együtt. A vidám hangulatban eltöltött két óra alatt szebbnél szebb karácsonyi díszek, képeslapok készültek. A közös barkácsolás öröme segítette a ráhangolódást a karácsonyra.

PÁLYÁZATAINK

Igazgatóságunk az idei évben több pályázatot is meghirdetett saját dolgozói részére, melyek jelenleg is folyamatban vannak:

Fotópályázatot írtunk ki kollégáink között, melynek témája igazgatóságunk területén lévő vízfolyások természeti környezetükkel együtt és/vagy egy vizes élőhely élővilága (madarak, vízi élőlények) esetleg vízgazdálkodási létesítményekkel együtt. A nyertes pályázó a Víz-Hang újság aktuális számának címlapfotó helyét nyeri el, továbbá későbbi szakmai és fotókiadványainkban is szerepelhet.

Ételreceptek gyűjtésére is pályázatot hirdettünk, miszerint várunk minden, az igazgatóságunk területén fellelhető olyan helyi sajátosságú ételrecepteket, melyet már valamilyen esemény kapcsán adott egységünknek volt alkalom megkóstolni és ismertté, kedvelté is vált az adott étel. A pályázat célja egy olyan gyűjtemény elkészítése és közzététele, mely által ilyen formában is meg tudjuk őrizni az ételeket regionális gasztronómiai értékékként.

A pályázatokat **2018. december 31-ig** a **pr@eduvizig.hu** címre várjuk.

INNOVÁCIÓS PÁLYÁZAT

A pályázat célja: a 2018. évben megvalósult vagy a 2019. évben megvalósítható olyan jelentős innovációs megoldás(ok) elismerése, mely az igazgatóság valamely egysége/munkatársa műszaki/technikai/fizikai munkafolyamatainak fejlesztésére irányul nagyfokú hatékonyság elérésével. A pályázat tárgyának legalább egyféleképpen bizonyíthatóan segítenie kell a napi munkavégzést az alábbiak közül:

- praktikus, egyszerű kivitelezést igénylő (önerővel vagy valamilyen reálisan elérhető anyagi/vezetői/technikai támogatással),
- költségmegtérülést eredményez
- időmegtérülést eredményez
- bonyolult munkafolyamatot egyszerűsít
- fizikailag könnyíti a munkát

Az ötlet vonatkozhat egy teljes, de akár egy munkafolyamat részére is, ami végső soron hozzájárul a teljes munkafolyamat hatékonyságához.

A benyújtás formája: A korábban e-mailen küldött **adatlap** kitöltésével a **pr@eduvizig.hu** e-mail címre. Az e-mail címmel nem rendelkező kollégák pályázatát kérjük, hogy a szakaszmérnökségek központi e-mail címéről nyújtsák be. Egy pályázó maximum 2 ötletet adhat be a pályázási határidőig. Az ötleteket méltóképpen honorálja az igazgatóság. A pályázatokat egy 5 fős bizottság bírálja el, melyben az igazgatóság vezetése mellett a külső és a belső egységek is képviseltetik magukat.

Eredményhirdetés és díjátadás: 2019. évi Víz Világnapon

A pályázat benyújtási határideje:
2019. január 31. 24.00 óra

Illusztrációk forrása: Internet

Staféta

SZIGETKÖZ ÉS A DUNA GYERMEKE

Kertész József

Szigetközben a Duna menti kistelepülésen, Kisbodakon születtem 1953. október 6-án. Még nem voltam egy éves, amikor 1954 júliusában a Dunán az addigi legnagyobb árhullám vonult le. Sajnos Kisbodakot is árvízi katasztrófa sújtotta. A házunktól, melyet szüleim néhány évvel korábban építettek, mintegy 800 méterre az árvízvédelmi töltés átszakadt, és a házunkat elsodorta az ár.

Az árvíz után, még azon az őszen új házba költözhattünk. Megtanultam, a Dunát mindig tisztelni kell!

A Duna az általa épített gyönyörű szigetvilágával együtt nekem megmutatta az igazi szépségeit. Öröm, boldogság volt itt élni.

Az Agg-Duna állóvízes vízfelületét gyönyörű tündérrózsái díszítették. Télen ez a vízfelület fagyott be először, ilyenkor az egész falu gyerekcsapata itt játszott és korcsolyázott. Az árvízvédelmi töltés behavazott részsűvei voltak a merész csúszdáink. Nyáron kicsiként még a sekély vízű Oszkár-tóban strandoltunk, nagobbként az akkor még sebes vízű Televényi Duna-ágban.

Nekünk természetes, és szinte ünnepi programunk volt a Duna főmeder meglátogatása. A Nagy-Duna partján a parti kőszórásról csodáituk a hajókat, a hullámokat, és a természet szépségeit.

Középiskolai tanulmányaimat 1968-ban a győri Hild József Építőipari Szakközépiskolában kezdtem meg. 1972-ben érettségiztem. Felvételt nyertem a Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karára. Szeptemberben 11 hónapos sorkatonai szolgálatra kellett bevonulnom, Szentesen pontonos hidászra képeztek ki.

Az egyetemi tanulmányaimat 1973 szeptemberében kezdtem meg. Ekkor már folytak a G(Bős)-NV tervezési munkái, ez a térségünkben is jelentős munkákat irányzott elő. Hallgatóként szerződést köthettem igazgatóságunkkal. Az egyetemi éveim alatt évente egy nyári hónapot tölthettem a Szigetközi Szakaszmérnökségen.

1978. augusztus 1-én álltam munkába a Szigetközi Szakaszmérnökségen. Munkavezetőként kezdtem, az első hónapot a Lajta folyó fejlesztési munkáinál töltöttem. Fél évvel később építésvezetőként folytattam, dolgoztam több helyen Vénektől Rajkáig. Sorra ismerhettem meg a folyószabályozási, ár- és belvízvédelmi műveket, közben rengeteget tanultam. Abban az időben Jakus György volt az egység vezetője, akinek a vezetésével 1980-tól megalakult a GNV kirendeltség. Én építésvezetőként kerültem oda. Mi építettük a Dunakiliti duzzasztómű bejáró útját, és az első feltöltést a duzzasztómű jobb partján. 1981-ben megkezdtük a dunakiliti tározó töltésének az építését. 1982-ben kirendeltség-vezető helyettesé neveztek ki. Ekkor nagyon sok jóképességű, fiatal munkatárssal dolgozhattam együtt. 1988-ban neveztek ki a kirendeltség vezetőjének. Az egységünk építette a magyar oldali tározótöltésen kívül a szlovák oldalon lévő Rajka-Pozsony közötti tározótöltést, az ún. Összekötőtöltést, valamint az Alvízcsatornát. Együtt tudtam dolgozni kiváló tervező, beruházó szaktekinéllyekkel, aktívan részt vettem a magyar-

szlovák Közös Operatív Csoport munkájában. 1990. év elején leállították a Dunakiliti térségi építkezéseket és felmondták az államközi szerződést. Ekkor meg kellett szüntetni a GNV kirendeltséget. Ez engem igazán fájdalmasan érintett! Pedig mi azt javasoltuk, hogy a Dunakiliti duzzasztóművet helyezük üzembe. A munkatársaink nagy része más igazgatósági egységhez (Szigetközi Szakaszmérnökség, Szolgáltató Üzem, MBSZ) került.

Én 1990. május 1-től a Szigetközi Szakaszmérnökség vezetésére kaptam megbízást. Az átszervezés keretében összevontuk a régi szakaszmérnökséget és a megmaradt Dunakiliti üzemet. Átvettük a GNV magyar oldali létesítményeit, köztük a Dunakiliti duzzasztóművet.

1991 novemberében már észleltük, hogy a szlovák fél hatalmas erőforrások alkalmazásával megkezdte a Bósi vízlépcső egyoldalú üzembe helyezésének a munkáit. Én kísértem ki az országgyűlési képviselőnk Dunacsúnyba, és bemutattam, hogy mi épül ott. Sajnos más „szakértők” nem ilyen hitelesen adtak tájékoztatást. Ekkor terjedt el a „papírtigris” kifejezés.

1992 októberében a szlovák fél elterelte a Dunát, üzembe helyezte a Bósi vízlépcsőt. A Szigetközben valóban ökológiai katasztrófa játszódott le. A hullámtéri ágrendszerből egyik órától a másikra kiszaladt a víz. Azóta az Öreg-Duna medrébe csak annyi víz érkezik, amennyit a szlovák fél át akar, ill. át tud adni.

A 22 évig tartó szakaszmérnöki munkám legfontosabb szakmai sikereinek a Szigetközi hullámtéri és mentett oldali vízpótló-rendszerek kiépítésében végzett aktív szerepvállalásomat érzem.

A szigetközi rehabilitációs munkák első lépéseként 1993 márciusában üzembe helyeztük a Mosoni-Duna, a Zátónyi-Duna, és a Nováki-csatorna felső vízpótlását. A vízpótlással ellátott medrek rövid időn belül újjáéledtek bizonyítva, hogy a beavatkozásainkkal sikeres aktív természetvédelem valósítható meg. A nehézségek ellenére ma már öröm visszagondolni a sikeres rehabilitációs munkákra. A fenékküszöbös megoldást 1995 májusában építhettük meg, és ekkor helyeztük üzembe a Hullámtéri vízpótlórendszert.

22 évig voltam szakaszmérnök. Ebből az időszokról a hullámtéri beavatkozásokon kívül különös örömmel gondolok vissza a Lipóti Holt-Duna, a Pontyos-Örvényi-csatorna, a kisbodaki Kisutcai tavak, a Kálnoki-Duna-ág, a rajkai Libafami-holtág, a Hédervári kastély parkján is átfolyó Hédervár-Darnózseli, a Zsejkei-, a Parlagnyilasi-, a Gombócós-Bár-Duna csatornák vízpótlására.

Most e vízrendszerek továbbfejlesztése a feladat. Ma nyugdíjas szakértőként, projektmenedzserként dolgozom a nagyműtárgyak, a Dunakiliti és a Nick térségi művek rekonstrukcióján, és a Felső-szigetközi vízpótlórendszer árvízvédelmi célú továbbfejlesztésén.

Szigetközben a még hátralevő rehabilitációs munkák közül a legfontosabbnak a Duna folyam főmeder 1943-1811 fkm közötti szakaszának ökológiai célú szabályozását tartom.

Mindig nagyon szerettem, és szeretek most is a vízügyesek közé tartozni. Nagyszerű a csapat, köszönöm a kiváló együttműködéseket!

A stafétabotot Láng István barátomnak, kiemelkedő képességű munkatársamnak, a főigazgatónknak szeretném átadni.

Kardos-ér

Hanság-főcsatorna, iszapolás

Nicki duzzasztómű
rekonstrukciója

Zámoly-Dunaszéki összekötőcsatorna

Vízügyes Nap
akadályverseny

Szivattyúzás a
Kvassay zsilijonél

Inváziós fajok,
Altal-ér üzemvízcsatorna

IMPRESSZUM

KIADÓ:

FELELŐS KIADÓ:

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG VEZETŐJE:

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI:

FOTÓ:

CÍM:

TELEFON:

E-MAIL:

NYOMDA:

Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

Németh József, igazgató

Sütheő László, műszaki igazgatóhelyettes

Szabó-Horváth Ágnes, Sánta-Könczöl Anikó,

Fedorné Czajlik Erzsébet, Szabó Henriett,

Dömötör Szilveszter, Gombás Károly

Haczai Zoltánné és ÉDUVIZIG archívum

9021 Győr, Árpád út 28-32.

96/500-000

titkarsag@eduvizig.hu

Duna-Mix Kft., Vác